

Les empreses d'inserció continuem batent rècords

El passat 25 de novembre es va fer pública la resolució dels ajuts que concedeix anualment la Direcció General d'Economia Social. Aquesta resolució determina que un mòdul és l'equivalent a mes treballat d'un treballador d'inserció. Coneixent el número de mòduls que anualment es subvencionen es pot deduir en creixement del volum total de mesos d'inserció treballats:

ANY	Número de moduls
2018	9.348
2019	11.102
2020	11.718
2021	14.024
2022	16.094

Cal ressaltar que aquesta xifra de mòduls es refereix exclusivament als subvencionats per la línia 2 dels ajuts ordinaris de la Direcció General i no recull, per exemple, els mòduls de les convocatòries Treball i Formació del SOC. Per tant, la xifra s'incrementaria si ens referíssim a mòduls totals.

Aquesta resolució posa en valor que les empreses d'inserció seguim batent records en contractació, posant en evidència la labor social

Reunió de FEICAT amb el Sr. Josep Vidal i la Sra Isabel García, director i subdirectora del la Direcció General d'Economia Social

que desenvolupem i que som més necessàries que mai. Destaquem també l'increment d'empreses d'inserció sol·licitants, que si el 2020 eren 56 i el 2021 eren 62, enguany han arribat a 63. La representativitat de FEICAT també augmenta: de 49 empreses a 52 sobre 63 i un 93,18% dels contractes.

El nostre contacte amb la Direcció General d'Economia Social segueix sent fluid. El passat 2 de desembre FEICAT ens reunirem amb el director Josep Vidal, a qui volem agrair la implicació de tota la Direcció General pel seu suport a les empreses d'inserció. Volem posar en relleu també l'esforç que han fet per a que l'increment de mòduls no afectés negativament a l'import adjudicat per mòdul. Si el 2021 l'import per mòdul va ser de 712,5€, enguany arriba als 750€, convertint-se en el més elevat fins ara. Podem avançar que els paràmetres de la convocatòria del 2023 seran molt similars a la del 2022.

Entrevista de TV3 a Lina Vykho, a l'empresa d'inserció Troballes

TV3 fa ressò del reclam de les empreses d'inserció per una contractació pública més eficient

Un reportatge del Telenotícies Comarques de TV3 visibilitza el paper de les empreses d'inserció i ens dona veu per què reclamem a les administracions públiques una contractació pública reservada més eficient. El passat dilluns 14 de novembre, les empreses d'inserció de Catalunya, en especial les de Lleida, varem ser protagonistes d'un reportatge al TN Comarques de TV3. Al reportatge es va recollir el testimoni de dos usuaris de l'empresa d'inserció Troballes, a Lleida.

“No trobava feina en cap lloc, per l'edat. Portava més de dos anys a l'atur i ja no podia més. He sigut treballador tota la vida”,

afirmava Jacinto Tàrrega, aturat de llarga durada de més de 60 anys, davant la càmera. Els aturats de llarga durada majors de 45 anys són un dels perfils que més es repeteix a les empreses d'inserció.

L'altre perfil d'usuari que més es dona són les dones amb càrrega familiar. Lina Vykho, encarregada de la nova botiga de Moda re- que Troballes ha obert recentment a Lleida, és un exemple i va explicar també la seva situació a TV3.

A les empreses d'inserció se'ls dona una oportunitat, se'ls fa un contracte de treball i se'ls acompanya en el seu procés de recerca de feina al mercat laboral ordinari. Però aquestes, sovint, es troben amb una problemàtica que dificulta la

seva feina: l'administració pública no compleix la contractació pública reservada que ha de destinar per llei a les empreses d'inserció i centres especials de treball. La Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic obliga a totes les administracions a aprovar un acord per reservar un percentatge dels seus contractes anuals a les empreses d'inserció.

“Ofertint un contracte reservat a una empresa d'inserció s'estan creant llocs de treball a escala local per aquells col·lectius amb dificultats per accedir al mercat laboral”,

remarca Alba Coma, membre de la Junta Directiva de FEICAT i gerent de l'empresa d'inserció Cartaes.

Tot i això, la FEICAT ha detectat que aquesta contractació pública no està sent efectiva. L'any 2021, sols el 14% dels ingressos de les empreses d'inserció de les comarques de Lleida procedí de la venda de productes i serveis a l'administració pública.

El principal impediment, afirmen, és el desconeixement que encara té l'administració respecte a la Llei de Contractes i la seva aplicació. “Animem als ajuntaments a agafar com a referència bones pràctiques d'altres poblacions per poder-ho aplicar a les seves. Hi sortirem tots guanyant”, conclou Coma.

FEICAT trasllada les empreses d'inserció als instituts

Per a FEICAT és molt important donar a conèixer el model de les empreses d'inserció per a que cada cop més persones i entitats aposten per ell com una via efectiva per a la construcció de cohesió social. I a qui millor que als futurs professionals del sector. És per això que des de fa anys FEICAT col·laborem amb instituts que imparteixen mòduls d'integració social i donem xerrades informatives sobre les empreses d'inserció.

Enguany hem impartit dues xerrades als alumnes del Cicle Formatiu de Grau Superior en Integració Social de l'Institut Miquel Tarradell. Es van dur a terme el 28 de novembre i 13 de desembre, amb l'objectiu de donar als alumnes una visió amplia del model de les empreses d'inserció com a actors clau en la integració de les persones en risc d'exclusió social, abordant el context històric, econòmic i sociopolític que les envolta.

Celebrem una reunió de Junta Directiva i una trobada d'empreses d'inserció a Barcelona

Membres de la Junta Directiva de FEICAT junt a Francina Alsina i Roger Civit a la nova seu de la Taula

Com en cada Infofeicat, informem dels temes tractats a les reunions de Junta Directiva. La darrera reunió es va celebrar el passat dimarts 15 de novembre a la nova seu de la Taula del Tercer Sector de Catalunya, ubicada al Carrer Girona, al Hub Social que comparteix amb la Fundació Jaume Bofill.

A primera hora es va celebrar la reunió de Junta i, posteriorment, es va rebre la visita de la presidenta de la Taula Francina Alsina i Roger Civit, gerent de la Taula, amb qui vàrem poder compartir inquietuds i complicitats. Posteriorment, es va convocar a totes les empreses d'inserció de la província de Barcelona per a celebrar una trobada i reunió. Hi van acudir representants d'AMPANS, Brins d'Oportunitats, Diomcoop i Solidança.

En la reunió de Junta Directiva es van tractar els següents temes:

- Informacions sobre les xarxes en què participa FEICAT: S'informa sobre les novetats respecte a les relacions amb la Taula del Tercer Sector i ENSIE.

- Nou servei d'assessorament gratuït en matèria laboral que ofereix FEICAT als seus socis. Es valora com està funcionant fins ara i es fan diferents propostes al respecte.

- S'acorda enviar una carta als presidents de l'ACM i la FMC i a la Xarxa de Municipis per l'Economia Social per fer reunions i parlar de contractació reservada.

- Accions de comunicació: Accions d'incidència en premsa, nou blog d'actualitat i accions realitzades a les xarxes socials.

20

aniversari de la
Llei d'empreses d'inserció

A photograph of a kitchen with a stove, pots, and a red overlay. The red overlay is a semi-transparent rectangle that covers the entire image. The kitchen scene shows a stove with two pots, one of which is cooking food. There are also some bottles and other kitchen items visible.

Aquest any es compleixen 20 anys que les empreses d'inserció de Catalunya compten amb una llei pròpia. La Llei 27/2002 sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral posava fi a anys de treball per la inserció laboral sense un marc legal específic. I obria camí al reconeixement del treball de les empreses d'inserció al considerar-les com a tal.

La Llei d'empreses d'inserció formà part de l'evolució d'un procés que s'havia iniciat feia anys. Des de finals dels vuitanta i principis dels noranta, iniciatives socials provinents majoritàriament de l'Església Catòlica, associacions veïnals i moviments polítics de lluita contra la marginació començaren a apostar per la inserció laboral com a via per aconseguir la inclusió social de persones en situacions d'exclusió o en risc d'estar-ho. Moltes d'aquestes iniciatives optaren pel que es coneix com a inserció "per lo econòmic", que es diferenciava respecte a altres mecanismes contra la pobresa en el fet que ho feien des de l'empresa i l'activitat econòmica. Juli Silvestre, actual director del grup cooperatiu Entrem, va ser gerent de Formació i Treball durant els anys anteriors a la Llei.

"Hi havia diverses entitats històriques que ja portaven anys treballant d'aquesta forma sense cap tipus de cobertura. Inserció laboral en fa molta gent. Fer-ho en format d'empresa, que genera una activitat econòmica en el mercat, això és el que va marcar la pauta"

Com Formació i Treball, hi havia d'altres iniciatives econòmiques que optaren per crear empreses d'inserció. La Fundació Privada Trinijove treballava des de 1985 en aquesta línia. Ignasi Parody, antic gerent de Trinijove Empresa d'inserció, recorda els inicis de l'empresa i els formats que havien d'adoptar abans de la Llei. "En aquells anys, la gent obrera, humil i de barri adoptem les fundacions per poder impulsar la inserció laboral de gent desfavorida".

Durant aquells anys, les empreses d'inserció no eren una forma jurídica reconeguda i, per tant, havien d'actuar i treballar com qualsevol altra empresa ordinària. Això significava fer-ho sense protecció jurídica ni ajuts per part de les administracions públiques. "Nosaltres estàvem forçant els marcs normatius de cooperatives, fundacions i associacions. Estàvem fent les feines d'una empresa d'inserció, però sense tindre la protecció jurídica que dona el fet de tindre una llei", remarca Parody.

Benigno Martínez va ser un dels impulsors de l'empresa d'inserció Recibaix, creada a Cornellà en l'any 2000 com a resposta a un nombre alt de presidiaris i expresidiaris a la ciutat que tenien moltes dificultats per a accedir al mercat laboral. "La cuestión de la inserción era absolutamente fundamental, porque trabajábamos con personas que en su mayoría eran adictos a la heroína. Si no podían encontrar un trabajo, y así dar el salto a una vida normal, lo más seguro es que volverían a reincidir. La única forma para conseguir fondos para ayudar en la inserción era que se legislara sobre ello", explica Benigno.

"La única forma para conseguir fondos para ayudar en la inserción era que se legislara sobre ello"

Aquestes tres entitats, junt amb altres com Engrunes o Solidança, començaren a generar un caldo de cultiu que acabaria impulsant la creació de la llei. Es va fer un treball de mobilització de l'opinió pública i de personalitats del món de la política i l'administració pública amb campanyes i jornades al respecte. Ignasi Parody recalca que es donaven complicitats molt positives amb certs polítics, destacant a persones com l'exconseller de Treball Ignasi Ferreres i representants del Departament de Treball, com Carme Bañeres.

Un altre factor que va facilitar la creació de la llei va ser que el model de les empreses d'inserció ja estava en un estat molt més avançat a altres països europeus. "A Europa s'estava treballant amb programes del Fons Social Europeu que tocaven la pobresa i buscaven enfortir el moviment associatiu", recorda Parody, qui mantenia una interlocució directa amb empreses d'inserció franceses. A Catalunya aquestes accions s'observaven com a referents i tant organitzacions privades com públiques començaren iniciatives similars.

La Generalitat estava treballant amb la Renda Mínima d'Inserció i començava a experimentar amb clàusules i mercats socials. Alguns exemples foren programes com el Posa't a punt, el qual tenia com a finalitat la lluita contra l'exclusió social a través de processos d'inserció laboral.

Tots aquests factors van facilitar que s'optés per crear una llei que donés cobertura a les empreses d'inserció. El 20 de desembre de 2002 el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei d'empreses d'inserció sociolaboral i es va crear el Registre d'Empreses d'Inserció de Catalunya. La llei va establir un marc legal que promogués la inserció laboral de persones en risc d'exclusió social i que, alhora, assegurés el registre, la regulació i el foment de les empreses d'inserció.

Juli Silvestre, director d'Entrem

Ignasi Parody, ex gerent de Trinijove

Benigno Martínez, ex gerent de Recibaix

LLEI

27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.

El President de la Generalitat de Catalunya

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 33.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, promulgo la següent

LLEI

Preàmbul

La Constitució espanyola i l'Estatut d'autonomia de Catalunya insten els poders públics a facilitar la participació dels ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social del nostre país, la qual cosa fa palesa la necessitat que els esmentats poders públics estableixin vies que facilitin aquesta participació, i de manera especial la d'aquelles persones que per circumstàncies diverses es troben en situacions de dificultat i d'exclusió social.

Les transformacions que experimenten l'economia i la societat, els constants canvis tecnològics i els canvis en els hàbits laborals i en els sistemes d'organització del treball, juntament amb la pèrdua dels vincles socials i familiars, configuren alguna de les múltiples causes d'exclusió social.

La manca d'ocupació n'és una de les principals causes i constitueix un dels factors de risc de moltes situacions d'exclusió i marginació socials. D'altra banda, les persones amb risc o en situació d'exclusió troben importants dificultats per a accedir al mercat de treball, per culpa de llurs mancances socials, econòmiques, educatives i de qualificació laboral. L'exercici d'un treball, dret i deure de tot ciutadà o ciutadana establerts per la Constitució i l'Estatut d'autonomia, els comporta nombrosos problemes, a causa de la desmotivació personal, el desconeixement o l'abandonament dels hàbits socials i laborals bàsics, i la manca d'adaptació professional.

Per això, la relació amb el món de l'ocupació ha d'ésser un referent obligat a l'hora de tractar dels processos d'integració social. La població en edat laboral troba en l'ocupació no solament una font d'ingressos, sinó també l'origen de tota una xarxa de relacions socials que faciliten la seva integració.

En aquest sentit, el fet de permetre l'accés a una ocupació i, en conseqüència, a la normalització personal i social als sectors de la població que no poden accedir, almenys de moment, a un lloc de treball en el mercat laboral ha de constituir un dels objectius d'aquelles polítiques que, sense menystenir la dimensió de protecció social i assistencial, s'orienten cap a una tasca eficaç de prevenció i d'inserció social.

Per això, en el marc de la lluita contra la pobresa i l'exclusió social i des de la voluntat d'atorgar més protagonisme a la societat civil en la promoció de l'Estat del benestar, es

Llei 27/2002 sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral

La llei iniciava un nou paradigma

Un dels principals canvis que va suposar l'aplicació de la llei per a les entitats que ja treballaven en la inserció laboral és que a partir d'aquell moment ja podien optar a mesures de protecció i suport per part de l'administració pública que abans no existien. La llei va servir també per a definir qui podia crear una empresa d'inserció i qui no i, així, evitar en la mesura del possible l'intrusisme i assegurar que es mantingués la finalitat de les empreses d'inserció. "La llei va posar ordre en un moment d'ebullició. I va permetre marcar territori al que intuïem que podia passar, que és que empreses ordinàries començaren a incorporar-se al sector sense incorporar el valor de *sense ànim de lucre*. El registre permet evitar segons quin intrusisme lucratiu", remarca Juli Silvestre.

Amb la llei d'empreses d'inserció, moltes empreses van poder canviar la seva forma jurídica i, per tant, les seves responsabilitats. Ignasi Parody ho va viure de primera mà. "A Trinijove vam dissoldre les dues cooperatives que teníem i vam crear una empresa d'inserció. Abans, els socis de les cooperatives tenien la responsabilitat patrimonial i personal. Amb la llei va quedar limitat el capital d'assumpció de responsabilitats i la promotora va passar a ser la fundació Trinijove. Això ens va donar una tranquil·litat a nivell personal enorme", recorda.

"La llei validava la feina de molts anys de totes aquestes entitats històriques que ja feia molt de temps que estaven treballant sense aquest reconeixement"

Per altra banda, la llei va permetre donar visibilitat i reconèixer el treball de les empreses d'inserció i el seu model. "La llei va ajudar molt a què es posés el focus. Va permetre que es parlés al Parlament, al Congrés dels Diputats, a la Generalitat. Aquest reconeixement validava la feina de molts anys de totes aquestes entitats històriques que ja feia molt de temps que estaven treballant sense aquest reconeixement", explica Juli Silvestre.

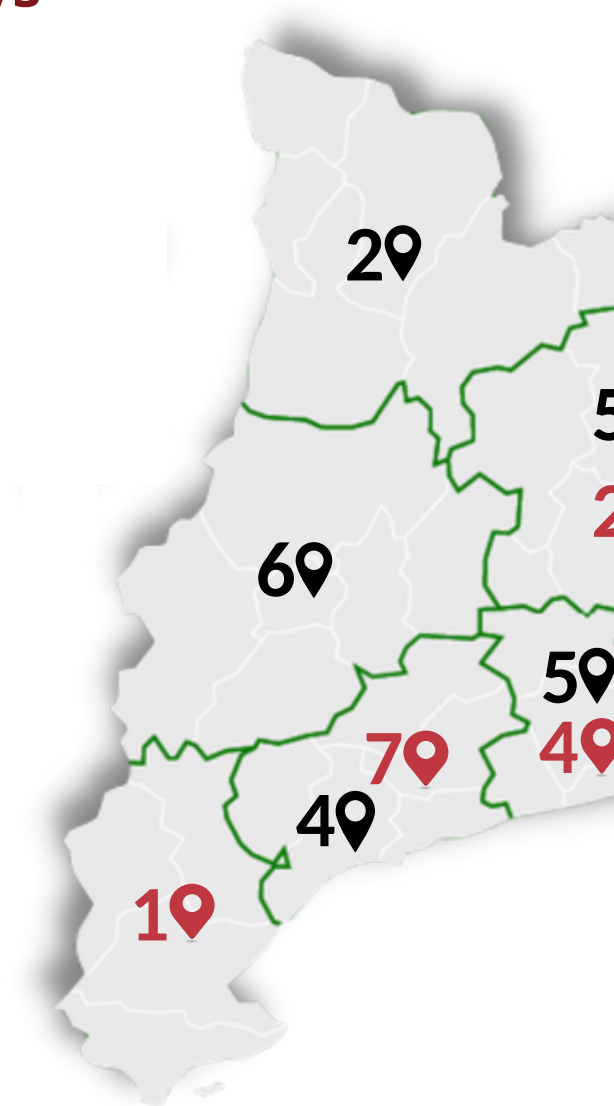

Les empreses d'inserció, 20 anys després de la llei

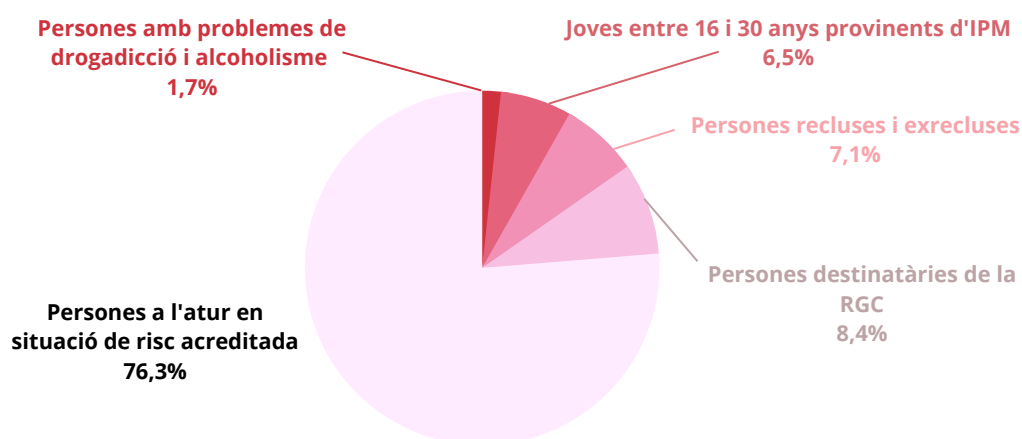
Vint anys després de la creació de la llei, repassem la realitat que envolta les empreses d'inserció de Catalunya.

La Llei d'empreses d'inserció catalana fou pionera en reconèixer i regular les empreses d'inserció, publicant-se cinc anys abans que l'espanyola. Encara que als inicis no tothom ho va entendre i van caldre anys per a adaptar-se, el model de les empreses d'inserció ha anat creixent i s'ha convertit en referent. Les empreses d'inserció catalanes s'han convertit en actors clau del tercer sector en l'àmbit estatal i europeu, sent Catalunya el territori de l'Estat espanyol on més empreses d'inserció treballen i tenint interlocució directa amb altres arreu d'Europa.

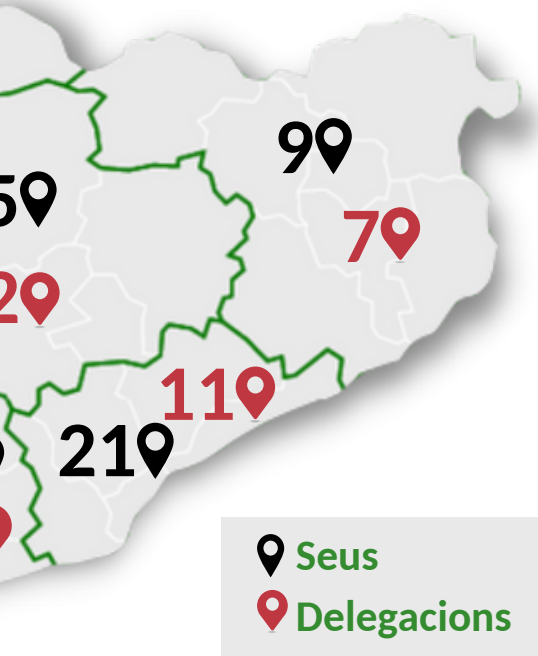
Més i més entitats opten per a construir cohesió social mitjançant la inserció laboral. Actualment, a Catalunya hi ha 63 empreses registrades al Registre d'Empreses d'Inserció amb activitat econòmica, 52 d'elles sòcies de FEICAT. S'estima que durant el 2021 van ingressar al voltant de 73 milions d'euros i contractaren aproximadament 3600 persones. Les xifres no deixen d'augmentar any rere any.

Perfil de les persones contractades per empreses d'inserció

Vint anys després de la creació de la llei, la valoració que fa FEICAT al respecte és molt positiva. La llei ha permès regular la situació de moltes entitats que apostaven per la inserció laboral i ha fomentat la creació de noves empreses d'inserció al llarg d'aquestes dos dècades. Tot i això, la llei s'hauria d'actualitzar en certs aspectes. El context social, econòmic i polític en el qual ens trobem en l'actualitat és molt diferent del que hi havia quan es va crear la llei. El perfil dels col·lectius en risc d'exclusió social ha canviat, alguns que hi havia en aquell moment ja no es donen en tanta mesura i n'han sorgit de nous. La llei hauria d'actualitzar-se en aquest sentit.

Mapa de distribució territorial de les empreses sòcies de FEICAT.

A més, des de FEICAT es defèn que a la Llei s'haurien de reforçar les mesures per evitar la competència deslleial entre empreses d'inserció. L'esperit inicial de la Llei era estimular la creació d'empreses d'inserció. Ara s'hauria de reforçar el filtre per a evitar l'entrada d'empreses que no tenen com a prioritat la inserció laboral.

Actualment, s'està treballant en un procés d'actualització de la *Ley para la regulación del régimen de las empresas de inserción*, impulsada pel Parlament espanyol en 2007, en el qual FEICAT ha participat. Un cop estigui aprovada l'actualització de la Llei espanyola, confiem que s'iniciïn els tràmits d'actualització de la catalana. Un procés que tindrà com a focus reforçar la llei i actualitzar-la per tal d'adaptar-la a la realitat actual. I seguir, així, treballant pel foment i la protecció de les empreses d'inserció com a eines imprescindibles per a una societat catalana justa i cohesionada.

Amb la col·laboració de: